

DEN ÄLDRE SLÄKTEN VANHAINEN I ERKHEIKKI

Soldaten Per Larsson Snällfot blev stamfar för den äldsta Vanhainensläkten i Erkheikki. Om hans ursprung finns inga säkra uppgifter. Erik Wahlberg hävdar i sin, f.ö. med en del allvarliga fel behäftade, utredning av släkten Kuoksu (nr. A 21 i hans samlingar på Nordkalottbiblioteket) att Per Larsson Snällfot skulle vara son till nybyggaren Lars Olofsson Lodwijk i Kuoksu (1660-1735 20/6).

I Wahlbergs utredning av Kuoksusläkten anges Lars Olofsson Lodwijk ha haft barnen Lars, Samuel och ”Pehr *1708, soldat Snällfot”, en uppställning som är mer eller mindre felaktig. De av Lars Olofsson Lodwijks barn som med säkerhet finns belagda i samtida källor är a) Lars Kuoksusuando, brukskar i Tornefors, b) Olof Kuoksusuando, nybyggare i Kuoksu, c) Anders Lådvik, soldat, slutligen bosatt i Lovikka, d) Maria Larsdotter, gift med soldaten och bonden Karl Persson Jatko-Skomakare i Tarendö, och e) Malin Larsdotter, som bodde hos sin syster och svåger i Tarendö på 1730-talet.

Det är förstås inte omöjligt att Per verkligen var son till Lars Olofsson Lodwijk; hans ålder och fadersnamn passar in, men Wahlberg anför inga fakta eller indicier för att bevisa sin teori, varför man tillsvidare får nöja sig med att konstatera att Per Larsson Snällfots ursprung är oklart.

Släktens siste medlem i Erkheikki, Henrik Mickelsson Vanhainen, verkar ha flyttat ut från hembyn med sin hustru och fosterdotter till okänd ort omkring år 1840. Han efterträddes som husbonde på gården av Isak Vilhelm Persson Tuoma, född i Tarendö 1818 10/1 och son till Per Henriksson Tuoma och Stina Eriksdotter Juto, vilken upptog namnet Vanhainen. Denna yngre släkts mest kända medlem torde vara Valde Lorens Vanhainen (*1877), agronom och folklivsforskare, vilken var son till Isak Vilhelm Persson Tuoma-Vanhainens son Gustav. Nedanstående uppställning bygger på Kyrkoböcker från Pajala och Turtola socknar, samt mantalslängder för Västerbotten.

Familj 1

Per Larsson Snällfot. *1708, +1780 9/11. Soldat Snällfot. Husbonde på Vanhainen gård i Erkheikki, Pajala sn 1745-61.

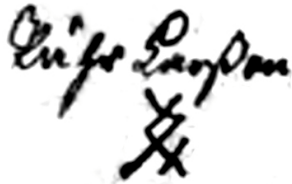
Gift 1744 22/4 med Ella Mickelsdotter Erkheikki, *1709, +1795, dotter till Mickel Henriksson Erkheikki och Maria Hindersdotter i Erkheikki. Hon var änka efter soldaten Hans Johansson Pekkari-Snäll (stupad vid Villmanstrand 1741) i Erkheikki, Pajala sn.

Barn:

1. Anna *1744 14/11, +1841. G. 1784 m. Abraham Gustavsson Kyöstäjä i Lovikka, Pajala sn.
2. Mickel **Vanhainen** *1746 – familj 2

Styvson:

1. Hans Hansson Snällfot el. Snäll *1740. Husbonde på Snäll el. Snällfot gård i Erkheikki. Stamfar för släkten Snäll.

Per Larsson Snällfots bomärke (ur Manualhandlingar för Härnösands stift 1755).

Familj 2

Mickel Persson Snällfot eller Snäll – Vanhainen (från Erkheikki 10). *1746, +1831 7/4. Husbonde på Snällfot el. Vanhainen gård i Erkheikki, Pajala sn. Gården kallas Vanhainen från och med 1828-28 års husförhörlängd.

G. 1784 5/4 m. Brita Matsdotter Tiensuu *1764, +1810 7/1, dotter till Mats Henriksson Tiensuu och Kajsa Mickelsdotter i Kolari, Pajala sn.

Barn:

1. Helena *1785 16/1. G. 1815 m. Olof Eriksson Erkheikki i Erkheikki, Pajala sn.

2. Henrik *1786 25/2 – familj 3
3. Per **Maannenä** *1788 15/1 – familj 4
4. Mickel **Kaasko** *1790 9/10 – familj 5
5. Eva Kajsa *1792 30/12 – familj 6
6. Fredrik **Purainen** *1795 17/6 – familj 7
7. Maria Johanna *1802 19/9
8. Johan Gustav *1805 8/6. Fånig. Bodde efter faderns död hos brodern Henrik.
9. Brita Kristina *1807

Familj 3

Henrik Mickelsson Vanhainen (från familj 2). *1786 25/2. Husbonde på Vanhainen gård i Erkheikki, Pajala sn, troligen utflyttad 1840.

Gift 1820 med Helena Johansdotter Kruukka *1790 17/12, dotter till Johan Johansson Pekkari-Kruukka och Malin Johansdotter Mukka i Junosuando, Pajala sn.

Fosterdotter:

1. Brita Stina *1819

Familj 4

Per Mickelsson Vanhainen eller Maannenä (från familj 2). *1788 15/1. Husbonde på nybygget Maannenä i Erkheikki, Pajala sn. Död eller utflyttad på 1830-talet.

Gift 1819 med Eva Isaksdotter *1794

Barn:

1. Isak *1830

Fosterson:

1. Gustav *1830

Familj 5

Mickel Mickelsson Vanhainen – Kaasko (från familj 2). *1790 9/10, +1834 21/2. Genom giftermål husbonde på Kaasko gård i Kolari, Turtola sn.

Gift 1829 12/7 med Maria Samuelsson Kaasko, *1797, dotter till sexmannen Samuel Matsson Kaasko och Sara Samuelsdotter Pellikka i Kolari, Pajala sn, och änka efter Johan Gustav Henriksson Tiensuu-Kaasko i Kolari.

Barn:

1. Gustav Adolf *1830 30/6
2. Mickel *1831 26/7
3. Maria Matilda *1834 12/1. G.m. Isak Fredriksson Pellikka el. Koivuniemi i Kolari, Kolari sn.

Familj 6

Eva Kajsa Mickelsdotter Vanhainen (från familj 2). *1792 30/12. Bosatt i Erkheikki, Pajala sn, ännu 1838.

Barn u.ä:

1. Eva Maria *1824 25/1, +

Familj 7

Fredrik Mickelsson Vanhainen – Purainen (från familj 2). *1795 17/6, +1865 14/3. Utflyttad till Pello, Turtola sn, 1833 13/11, husbonde på Ala-Purainen gård (Pello Nr. 4, 1/12 mtl) där.

Gift 1:o med sin kusin Eva Tomasdotter Simu, *1803, +1852, dotter till Tomas Simonsson Lantto-Simu och Maria Matsdotter Tiensuu i Kolari.

Barn:

1. Tomas Vilhelm **Mukka** *1833 23/10 – familj 8
2. Kristina Katarina *1834 29/12, +1839
3. Eva Maria *1836 20/12. G. 1856 12/5 m. Johan Matsson Jussi i Pello, Övertorneå sn.
4. Lena Kajsa *1838 17/7, +1856
5. Brita Stina *1839 19/10, +1839 27/10
6. Sofia Johanna *1840 18/4, +1841

7. Johan Henrik *1842 18/4, +1842 22/5
8. Fredrika Vilhelmina *1843 29/7, +1843 19/8
9. Dödfött gossebarn *1845 11/11
10. Johan Fredrik *1849 1/2, +

Gift 2:o 1855 6/4 med Maria Eriksdotter, *1810 2/2, änka efter Johan Josefsson Saukkooja i Pello.

Barn:

11. Matilda *1855 6/3

Familj 8

Tomas Vilhelm Fredriksson Purainen – Mukka (från familj 7). *1833 23/10. Husbonde på Ala-Purainen gård (Pello Nr. 4, 1/12 mtl) i Pello fram till 1874. Sedan bytte han gård med Johan Mickelsson Mukka, och blev husbonde på Mukka gård i Pello (Pello Nr. 8 5/32 mtl).

Gift 1869 med Karolina Johansdotter Orajärvi, *1839 4/9, +1874 2/11

Barn:

1. Isak Emil *1871 30/8
2. Edvard *1872 26/2
3. Johan Erik *1874 10/10